

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

133

Γ' Λυκείου

Γεν. Παιδείας

29-1-12

Όν/μο:.....

Ύλη: Συναρτήσεις-Στατιστική

Θέμα 1

A. Ας υποθέσουμε ότι $x_1, x_2, \dots, x_k$ είναι οι τιμές μιας μεταβλητής x που αφορά τα άτομα ενός δείγματος μεγέθους n , όπου k, n μη μηδενικοί φυσικοί αριθμοί με $k \leq n$

α. Τι ονομάζεται απόλυτη συχνότητα v_i που αντιστοιχεί στην τιμή

$x_i, i=1,2,\dots,k;$ **(Μov.3)**

β. Τι ονομάζεται σχετική συχνότητα f_i της τιμής $x_i, i=1,2,\dots,k;$ **(Μov.3)**

γ. Να αποδείξετε ότι :

i) $0 \leq f_i \leq 1$ για $i=1,2,\dots,k;$ **ii)** $f_1 + f_2 + \dots + f_k = 1$ **(Μov.4)**

B. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις ως (Σ) ή (Λ)

α. Η συχνότητα της τιμής x_i μιας μεταβλητής x είναι αρνητικός αριθμός **Σ   Λ**

β. Στην κανονική κατανομή το 95% των παρατηρήσεων βρίσκεται στο διάστημα $(\bar{x} - s, \bar{x} + s)$ **Σ   Λ**

γ. Οι ποιοτικές μεταβλητές διακρίνονται σε διακριτές και συνεχείς . **Σ   Λ**

δ. Για κάθε $x \neq 0$ ισχύει $\left(\frac{1}{x}\right)' = \frac{1}{x^2}$ **Σ   Λ**

ε. Αν για μια συνάρτηση f ισχύουν $f'(x_0) = 0$ για $x_0 \in (\alpha, \beta), f'(x) > 0$ στο (α, x_0) και $f'(x) < 0$ στο (x_0, β) , τότε η f παρουσιάζει στο διάστημα (α, β) για $x=x_0$ ελάχιστο . **Σ   Λ**
(Μov.10)

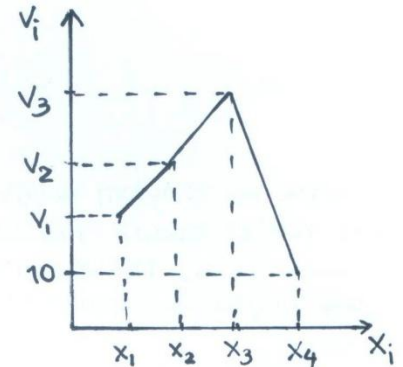
Γ. α. Ποια είναι τα μέτρα θέσης και ποια τα μέτρα διασποράς; **(Μov.3)**

β. Να δώσετε τον ορισμό της διαμέσου ενός δείγματος n παρατηρήσεων **(Μov.2)**

Θέμα 2^ο:

Το διπλανό σχήμα παριστάνει το πολύγωνο συχνοτήτων των παρατηρήσεων x_i από έναν πληθυσμό μεγέθους $n=100$.

Αν ισχύει $2v_2=v_1+v_3$

1. Να βρεθεί η διαφορά N_3-v_2

(Mov.8)

2. Αν οι αριθμοί v_1, v_3 είναι ρίζες

της εξίσωσης $x^2 - (v_1 + v_3) \cdot x + 800 = 0$

να βρείτε τις συχνότητες όλων των παρατηρήσεων.

(Mov.8)

3. Να κατασκευάσετε το αντίστοιχο κυκλικό διάγραμμα

(Mov.9)

Θέμα 3^ο:

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x^2 - 5}{x + 1}, x \neq -1$

1. Να δείξετε ότι η εφαπτομένη της C_f που διέρχεται από το σημείο

$A(7,6)$ είναι η $y = \frac{5}{4}x - \frac{11}{4}$

(Mov.8)

2. Έστω $M_1(x_1, y_1), M_2(x_2, y_2), \dots, M_{10}(x_{10}, y_{10})$ 10 τυχαία σημεία της προηγούμενης εφαπτομένης. Αν οι τετμημένες τους έχουν μέση τιμή 9 και τυπική απόκλιση 2, να βρεθεί :

α. Η μέση τιμή $\bar{y}$ και η τυπική απόκλιση S_y των τεταγμένων των σημείων αυτών

(Mov.12)

β. Να εξεταστούν ως προς την ομοιογένεια οι τιμές των τεταγμένων.

(Mov.5)

Θέμα 4^ο:

Στο διπλανό πίνακα δίνονται οι απουσίες που έκαναν 40 μαθητές της Γ΄ τάξης ενός Λυκείου .Αν γνωρίζουμε ότι :

- Το v_1 ισούται με την κλίση της γραφικής παράστασης της συνάρτησης

$$f(x) = (x^2 - 2)^4 \text{ στο } x_0 = -1$$

- $v_2 = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^3 - 9x}{x^2 - 5x + 6}$ και

- το v_3 ισούται με το ελάχιστο της συνάρτησης $g(x) = 2x^2 - 8x + 18$ τότε:

1. Να βρεθούν οι συχνότητες v_1, v_2, v_3, v_4 (Μον.7)

2. Να κατασκευάσετε πίνακα συχνοτήτων , απόλυτων και αθροιστικών (Μον.6)

3. Να κατασκευάσετε το πολύγωνο αθροιστικών σχετικών Συχνοτήτων και να υπολογίσετε τη διάμεσο (Μον.6)

4. Να βρείτε τον αριθμό των μαθητών που έκαναν από 60 έως 75 απουσίες , αν θεωρήσουμε ότι τα δεδομένα είναι ομοιόμορφα κατανεμημένα . (Μον.6)

$[-)$	v_i
$[0,25)$	v_1
$[25,50)$	v_2
$[50,75)$	v_3
$[75,100)$	v_4

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ (ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ)

Θέμα 1^ο:

A. α. Ο φυσικός αριθμός που δείχνει πόσες φορές εμφανίζεται η τιμή x_i της εξεταζόμενης μεταβλητής X στο σύνολο των παρατηρήσεων, ονομάζεται (απόλυτη) **συχνότητα** v_i της x_i .

β. Αν διαιρέσουμε τη συχνότητα v_i με το μέγεθος n του δείγματος προκύπτει η **σχετική συχνότητα** f_i της τιμής x_i , δηλαδή

$$f_i = \frac{v_i}{n}, \quad i = 1, 2, \dots, k$$

γ. i) Για $i = 1, 2, \dots, k$ είναι $0 \leq v_i \leq n \Rightarrow \frac{0}{n} \leq \frac{v_i}{n} \leq \frac{n}{n} \Rightarrow 0 \leq f_i \leq 1$

ii) Είναι $f_1 + f_2 + \dots + f_k = \frac{v_1}{n} + \frac{v_2}{n} + \dots + \frac{v_k}{n} = \frac{v_1 + v_2 + \dots + v_k}{n} = \frac{n}{n} = 1$

B. αΛ, βΛ, γΛ, δΛ, εΛ

Γ. α₁) Μέτρα θέσης είναι τα :

- Μέση τιμή ($\bar{x}$)
- Σταθμικός μέσος ($\bar{x}_w$)
- Διάμεσος (δ)

α₂) Μέτρα διασποράς είναι τα :

- Εύρος (R)
- Διακύμανση (s^2)
- Τυπική απόκλιση (s)
- Συντελεστή μεταβολής (CV)

B) Διάμεσος (δ) ενός δείγματος n παρατηρήσεων οι οποίες έχουν διαταχθεί σε αύξουσα σειρά ορίζεται ως η μεσαία παρατήρηση, όταν το n είναι περιττός αριθμός, ή ο μέσος όρος (ημιάθροισμα) των δύο μεσαίων παρατηρήσεων όταν το n είναι άρτιος αριθμός.

Θέμα 2^ο:

1. Γνωρίζουμε ότι $2v_2 = v_1 + v_3$ (1)

$$\text{Επίσης } v_1 + v_2 + v_3 + v_4 = 100 \stackrel{(1)}{\Rightarrow} 2v_2 + v_2 + 10 = 100 \Rightarrow 3v_2 = 90 \Rightarrow$$

$$v_2 = 30 \quad \cdot \text{Επομένως } \underline{v_1 + v_3 = 60} \quad (3)$$

$$\text{Είναι } N_3 - V_2 = (v_1 + v_2 + v_3) - v_2 = v_1 + v_3 \Rightarrow \boxed{N_3 - V_2 = 60}$$

2. Αφού v_1, v_3 ρίζες της εξίσωσης $x^2 - (v_1 + v_3)x + 800 = 0$, θα ισχύει $v_1 \cdot v_3 = 800$ (4) (σχέσεις Vieta) Από (3) και (4) προκύπτει

$$\boxed{v_3 = 40}, \quad \boxed{v_1 = 20} \quad (v_1 < v_2)$$

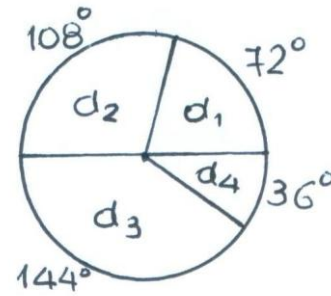
3. Είναι :

$$\alpha_1 = \frac{v_1}{v} \cdot 360^\circ = \frac{20}{100} \cdot 360^\circ = 72^\circ$$

$$\alpha_2 = \frac{v_2}{v} \cdot 360^\circ = \frac{30}{100} \cdot 360^\circ = 108^\circ$$

$$\alpha_3 = \frac{v_3}{v} \cdot 360^\circ = \frac{40}{100} \cdot 360^\circ = 144^\circ$$

$$\alpha_4 = \frac{v_4}{v} \cdot 360^\circ = \frac{10}{100} \cdot 360^\circ = 36^\circ$$

Θέμα 3^ο:

$$\begin{aligned} 1. \text{ Η } f \text{ έχει } f'(x) &= \left(\frac{x^2 - 5}{x+1} \right)' = \frac{(x^2 - 5)'(x+1) - (x^2 - 5)(x+1)'}{(x+1)^2} = \\ &= \frac{2x(x+1) - (x^2 - 5)}{(x+1)^2} = \frac{2x^2 + 2x - x^2 + 5}{(x+1)^2} = \frac{x^2 + 2x + 5}{(x+1)^2} \end{aligned}$$

Αν $M(x_0, f(x_0))$ σημείο της C_f η εφαπτομένη στο M έχει εξίσωση $\varepsilon: y - f(x_0) = f'(x_0)(x - x_0)$. Για να διέρχεται από το σημείο $A(7,6)$

$$\text{Πρέπει: } 6 - f(x_0) = f'(x_0)(7 - x_0) \Leftrightarrow$$

$$6(x_0 + 1)^2 - (x_0^2 - 5)(x_0 + 1) = (x_0^2 + 2x_0 + 5)(7 - x_0) \Leftrightarrow$$

$$6x_0^2 + 12x_0 + 6 - x_0^3 - x_0^2 + 5x_0 + 5 = 7x_0^2 - x_0^3 + 14x_0 - 2x_0^2 + 35 - 5x_0$$

$$\Leftrightarrow x_0 = 3$$

Η ε λοιπόν είναι η ε: $y - f(3) = f'(3)(x - 3)$ δηλ $\varepsilon: y = \frac{5}{4}x + \frac{11}{4}$

2. α. Είναι $\bar{y} = \frac{5}{4}\bar{x} - \frac{11}{4} = \frac{5}{9} \cdot 9 - \frac{11}{4} = \frac{17}{2} \Rightarrow \bar{y} = \frac{17}{2}$

και $s_y = \frac{5}{4}s_x = \frac{5}{4} \cdot 2 \Rightarrow s_y = \frac{5}{2}$

β. Είναι $CV_y = \frac{s_y}{|\bar{y}|} = \frac{\frac{5}{2}}{\frac{17}{2}} = \frac{5}{17} = 0,29$ ή 29%

οπότε οι τεταγμένες των σημείων $M_1, M_2, \dots, M_{10}$ δεν συνιστούν ομοιογενές δείγμα.

Θέμα 4^ο:

1. • Είναι $f'(x) = [(x^2 - 2)^4]' = 4(x^2 - 2)^3 (x^2 - 2)' = 8x(x^2 - 2)^3$

οπότε $v_1 = f'(-1) = 8(-1)[(-1)^2 - 2]^3 = (-8)(-1) \Rightarrow v_1 = 8$

• Επίσης $v_2 = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^3 - 9x}{x^2 - 5x + 6} = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x(x^2 - 9)}{(x - 3)(x - 2)} =$

$= \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x(x - 3)(x + 3)}{(x - 3)(x - 2)} = 18$ άρα $v_2 = 18$

- Η $g(x) = 2x^2 - 8x + 18$ έχει $g'(x) = 4x - 8$ και αν $g'(x) \geq 0 \Rightarrow 4x - 8 \geq 0 \Leftrightarrow x \geq 2$. Από τον παρακάτω πίνακα μεταβολών,

x	$-\infty$	2	$+\infty$
f'	-	0	+
f	$\searrow$		$\nearrow$

προκύπτει ότι η g έχει ελάχιστο το $g(2) = 10$. Άρα $v_3 = 10$

• Είναι $v_1 + v_2 + v_3 + v_4 = 40$ οπότε $v_4 = 4$

2. Με βάση τους αντίστοιχους τύπους προκύπτει ο πίνακας .

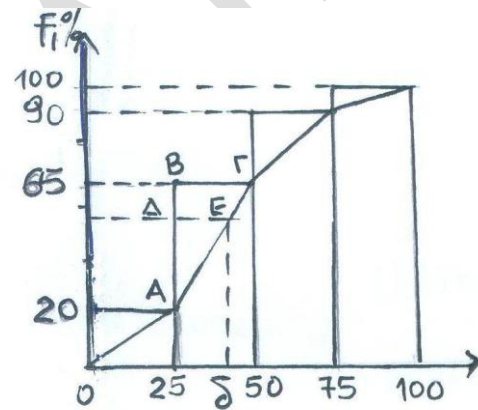
$[-)$	x_i	V_i	f_i	$f_i\%$	N_i	F_i	$F_i\%$
$[0,25)$	12,5	8	0,2	20	8	0,20	20
$[25,50)$	37,5	18	0,45	45	26	0,65	65
$[50,75)$	62,5	10	0,25	25	36	0,90	40
$[75,100)$	87,5	4	0,10	10	40	1	100
Σύνολο		40	1	100			

3. Είναι $AB\Gamma \approx A\Delta E$ οπότε

$$\frac{A\Delta}{AB} = \frac{\Delta E}{B\Gamma} \Rightarrow \frac{30}{45} = \frac{x}{25} \Leftrightarrow$$

$$x = \frac{50}{3} \approx 16,66 \text{ οπότε}$$

$$\delta = 25 + 16,66 \Rightarrow \boxed{\delta = 41,66}$$

4. Οι μαθητές με απουσίες από 60 έως 75 βρίσκονται στην κλάση

$$[50,75) \text{ και το πλήθος τους είναι : } \frac{75-60}{75-50} \cdot 10 = 6$$